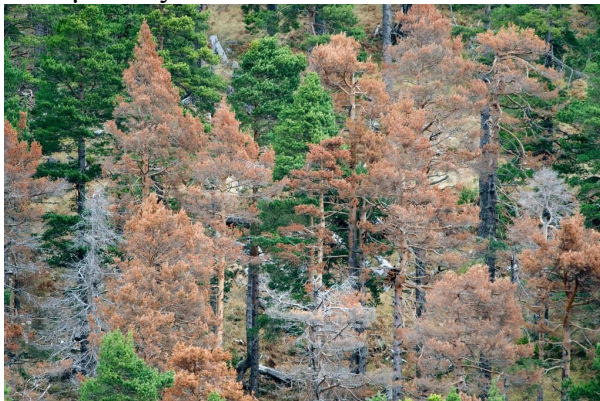

Κλιματική αλλαγή και διαχείριση των δασών

Αναγνωρίζοντας τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στα δάση, η Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών και Αγροπεριβάλλοντος (ΥΠΑΠΕΝ) και το Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων-Υγροτόπων (ΕΚΒΥ), σε συνεργασία με την **Δ/νση Δασών Πιερίας**, και άλλες τρεις δασικές υπηρεσίες της χώρας (Δασαρχεία Πάρνηθας, Καλαμπάκας και Σπάρτης) υλοποίησαν το έργο LIFE+ AdaptFor με τίτλο «Προσαρμογή της διαχείρισης των δασών στην κλιματική αλλαγή στην Ελλάδα» (περίοδος υλοποίησης 2010-2014).

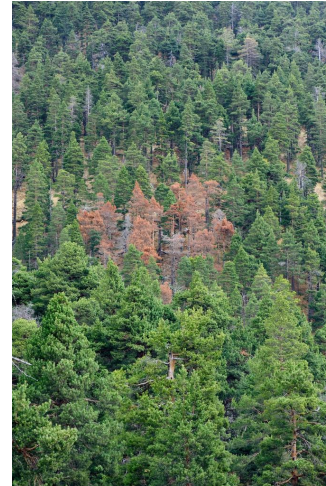
Σκοπός του έργου ήταν η επίδειξη της προσαρμογής της δασικής διαχείρισης στην αλλαγή του κλίματος σε τέσσερα επιλεγμένα δασικά οικοσυστήματα της χώρας στα οποία

έχουν ήδη παρατηρηθεί αλλαγές στη βλάστηση, οι οποίες αποδίδονται στην κλιματική αλλαγή. Γενικά, στην Ελλάδα, δύο είναι τα φαινόμενα τα οποία θα μπορούσαν να αποδοθούν στην αλλαγή του κλίματος ή να συνδεθούν με αυτήν: α) η νέκρωση δασικής πεύκης (*Pinus sylvestris*) και κεφαλληνιακής ελάτης (*Abies cephalonica*) ιδιαίτερα στα ξηροόρια τους (Πιέρια Όρη Δημόσιο Δασικό Σύμπλεγμα Ρητίνης-Βρύας και Πελοπόννησος αντίστοιχα), αλλά και στον Εθνικό Δρυμό Πάρνηθας και β) η εισβολή κωνοφόρων και ιδιαίτερα της υβριδογενούς ελάτης (*Abies borisii-regis*) και της μαύρης πεύκης (*Pinus nigra*) σε δάση πλατυφύλλων ειδών (της πλατύφυλλης, της ευθύφλοιου δρυός, της καστανιάς και της οξιάς) στα δάση Ασπροποτάμου-Καλαμπάκας.

Νεκρώσεις *Pinus sylvestris* στα Πιέρια όρη (Δασικό Σύμπλεγμα Ρητίνης-Βρύας)

Τα εν λόγω μέτρα είναι «μηδενικών ή ελαχίστων επιπτώσεων» δηλαδή ανταποκρίνονται σε ένα ευρύ φάσμα πιθανών μεταβολών του κλίματος και στοχεύουν στη μείωση της τρωτότητας των δασικών οικοσυστημάτων και στην ενίσχυση της ανθεκτικότητάς τους στην κλιματική αλλαγή.

Προσβολή από τον μύκητα *Peridermium pini*

Στο πλαίσιο του έργου, πραγματοποιήθηκε αρχικά εκτίμηση της τρωτότητας των τεσσάρων δασικών οικοσυστημάτων και στη συνέχεια, με βάση τα αποτελέσματα, ορίστηκαν νέοι διαχειριστικοί σκοποί για τα δάση και διατυπώθηκαν μέτρα προσαρμογής της δασικής διαχείρισης στην αλλαγή του κλίματος.

Περαιτέρω, τα μέτρα προωθούν συνέργειες με άλλες πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής (μέσω δέσμευσης και ταμίευσης μεγαλύτερων ποσοτήτων CO₂ στα δάση).

Ακολούθως, τα μέτρα προσαρμογής οριστικοποιήθηκαν μέσα από διαδικασίες διαβούλευσης με τις αρμόδιες Δασικές Υπηρεσίες των περιοχών που μελετήθηκαν, ώστε να λαμβάνεται υπόψη και η δυνατότητα εφαρμογής τους σε ό,τι αφορά στο κόστος και στην ευρύτερη κοινωνική αποδοχή. Τα μέτρα ενσωματώθηκαν τελικά στα Δασικά Διαχειριστικά Σχέδια των τεσσάρων περιοχών μελέτης.

Παράλληλα, σε αυτές τις περιοχές εγκαταστάθηκαν μόνιμες επιφάνειες για την παρακολούθηση της κατάστασης των δασών και τηλεμετρικοί μετεωρολογικοί σταθμοί για την καταγραφή των τοπικών κλιματικών παραμέτρων.

Επίσης πραγματοποιήθηκε η έκδοση Οδηγού με «Κατευθύνσεις για την προσαρμογή της διαχείρισης των ελληνικών δασών στην κλιματική αλλαγή» για την ενίσχυση της ικανότητας των Ελληνικών Δασικών Υπηρεσιών, ώστε να μπορούν να ανιχνεύουν εγκαίρως και να αντιμετωπίζουν κατάλληλα τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στα δάση της αρμοδιότητάς τους.

Επιτυχία αναγέννησης Pinus silvestris στη Δασική θέση «Σαρακατσάνα»

Επιτυχία αναγέννησης Pinus silvestris στα Πιέρια όρη

Τηλεμετρικός μετεωρολογικός σταθμός στη Δασική θέση «Σαρακατσάνα»

Το έργο συγχρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Πρόγραμμα LIFE+. Για περισσότερες πληροφορίες, επισκεφτείτε τον δικτυακό τόπο του έργου www.life-adaptfor.gr/.

LIFE+ AdaptFor

